

**КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД - ДРУШТВО ЗА НЕЖИВОТНО
ОСИГУРУВАЊЕ СКОПЈЕ****УСЛОВИ ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНО ОСИГУРУВАЊЕ НА
СОПСТВЕНИЦИТЕ, ОДНОСНО КОРИСНИЦИТЕ НА
БРОДОВИ И ЧАМЦИ НА МОТОРЕН ПОГОН ОД
ОДГОВОРНОСТ ЗА ШТЕТИ ПРИЧИНЕТИ НА ТРЕТИ ЛИЦА**

Со извршена промена по одлука бр.0202-8244/1 од
30.12.2020 година

Воведни одредби

Одделни термини во овие Услови за задолжително осигурување на сопствениците, односно корисниците на бродови и чамци на моторен погон од одговорност за штети причинети на трети лица, значат:

- **осигурувач** - Кроација осигурување А.Д. Друштво за неживотно осигурување Скопје;
- 1. **договарач на осигурување** - лице кое со осигурувачот склучило договор за осигурување;
- **осигуреник** - лице чиј материјален интерес е осигурен;
- 2. **осигурен случај** - настан кој би можел да доведе до остварување на оштетно побарување од страна на оштетениот;
- 3. **корисник** - сопственик на брод на моторен погон и сите лица кои имаат право на располагање;
- 4. **сума на осигурување** - износ на кој е склучен договорот за осигурување;
- 5. **премија** - износ кој договорувачот на осигурувањето го плаќа врз основа на договорот за осигурување;
- 6. **полиса** - исправа за договорот за осигурување;
- 7. **брод на моторен погон** - брод, чамец или јахта впишани во соодветниот регистар, односно странски записник за бродот, регистриран за спорт, забава и стопанска дејност, а чија сила на моторот преминува 1,5 KW/2,04 KS.

Предмет на осигурување**Член 1**

- (1) Со овие Услови, согласно член 49 од Законот за задолжително осигурување во сообраќајот (Сл. весник бр. 88 од 19 Октомври 2005) се осигурува граѓанската одговорност на сопственикот, односно корисникот на брод или чамец на моторен погон со сила на моторот над 1,125 KS запишан и регистриран во бродскиот регистар за стопанска дејност, спорт и разонода, а за штети што може да ги причини на трети лица поради смрт, телесна повреда и нарушување на здравјето, уништување или оштетување на предмети, освен од одговорност за штети на предмети примени на транспорт.
- (2) Осигурувањето од став (1) на овој член не се однесува на патниците кои се превезуваат со бродот, односно чамецот на моторен погон, како и лицата кои по налог на сопственикот, односно корисникот на бродот, односно чамецот на моторен погон или за негова сметка, работат на извршување на транспортот.
- (3) Осигурувањето од став 1 на овој член е задолжително и ќе се врши при регистрација, односно при продолжување на регистрацијата на бродот, односно чамецот на моторен погон.

Обем на покритие**Член 2**

- (1) Осигурувачот е во обврска да ја надомести штетата за која постои одговорност на сопственикот односно корисникот на брод или чамец на моторен погон со јачина над 1,125 KS, која ќе ја причини на трето лице.

- (2) Висината на надоместот за претрпената штета е утврдена во член 49 точка 4 во измените на законот за осигурување.
- (3) Сумата на осигурување на која е склучен договорот за осигурување, е искажана во полисата за осигурување, и претставува горната граница на обврска на осигурувачот за сите давачки по еден осигурен случај, независно од бројот на оштетените лица и не може да биде помала од најнискиот законски лимит.
- (4) Повеќе временски поврзани штети претставуваат еден случај, ако штетите резултираат од еден осигурителен случај.
- (5) Оштетеното лице има право барањето за надомест на штета да го поднесе директно до осигурувачот.
- (6) Осигурувачот не може спрема оштетеното лице да истакне приговор кое врз основа на закон или договорот за осигурување би можело да го истакне спрема сопственикот, односно корисникот на бродот или чамец на моторен погон.

Исклучување од осигурување

Член 3

- (1) Согласно овие Услови за осигурување, за трети лица не се сметаат и немаат право на надомест на штета:
 - договорувачот на осигурување;
 - сопственикот, сосопственикот, корисникот и секој друг сопственик на брод, односно чамец на моторен погон;
 - возачот на бродот, односно чамецот на моторен погон и
 - лица кои на недозволен начин го присвоиле бродот, односно чамецот на моторен погон и во случаите кога во моментот на незгодата не управувале со бродот, односно чамецот на моторен погон.

Член 4

- (1) Осигурувачот не е во обврска да ги надомести оштетените побарувања кои:
 - според склучениот договор за осигурување ја надминуваат сумата на осигурување на која е склучен договорот за осигурување и законските лимити;
 - резултираат од штети предизвикани при војна, граѓанска војна, револуција, буна, востание или граѓански немири, кои настануваат при таков настан, од мини, торпеда, бомби или друго воено оружје, од заробување, заплenuвање, ограничување или задржување и последиците од тие настани или обид да се изврши саботажа или тероризам од политички причини, како и граѓански немири, насилство или други слични настани, конфискација, реквизиција или останати слични мерки кои ги спроведуваат или е со намера да ги спроведе некоја власт или друга слична организација која се бори за власт или пак, поседува власт.

- (2) Ако во моментот на настанувањето на осигурениот случај, минимално пропишаната сума на осигурување од страна на Владата на Република Македонија е поголема од сумата на осигурување на која е склучен договорот, ќе се смета дека договорот е склучен на пропишаната сума на осигурување.
- (3) Ако од еден осигурен случај има повеќе оштетени лица и вкупниот надомест на штета ја надминува релевантната сума на осигурување, правата на оштетените лица, спрема друштвото за осигурување, сразмерно се намалуваат.

Член 5

- (1) Ако посебно не се договори, од осигурително покритие е исклучено оштетно побарување:
 - кое настанало за време додека бродот или чамецот на моторен погон бил мобилизиран или реквириран од страна на власта и тоа од моментот на пристигнувањето на првото одредиште, до моментот на превземање на бродот или чамецот на моторен погон;
 - кое настанало додека бродот или чамецот на моторен погон учествувал во натпревар (приредба) за постигнување на најголема брзина или најголема просечна брзина, односно при подготвување за такви приредби.

Губење на право од осигурување

Член 6

- (1) Осигуреникот го губи правото од осигурување доколку:
 - овозможи со бродот или чамецот на моторен погон да се превезуваат лица на место кое не е определено за превоз на лица, за барањата кои тие лица ги поставиле;
 - до штетниот настан дојде поради преоптоварување на бродот или чамецот на моторен погон;
 - со бродот или чамецот на моторен погон управувало лице без соодветна дозвола за управување;
 - лицето кое управувало со бродот, односно чамецот на моторен погон во моментот на штетниот настан, било под дејство на алкохол, дрога или наркотици.
- (2) Се смета дека лицето е под дејство на алкохол ако:
 - со анализа на крвта или друг метод на мерење на количеството на алкохол во организмот се утврди дека учеството на алкохолот во крвта изнесува 0,5 г/гк и повеќе (0,5% и повеќе);
 - по штетниот настан одбило да се подвргне на испитување на алкохолизираноста на крвта.
- (3) Осигуреникот не ги губи правата од претходните одредби од овој член доколку:
 - докаже дека не е виновен за постоењето на околностите кои го исклучуваат од осигурително покритие и
 - докаже дека штетниот настан не е во причинска врска со фактот дека лицето кое управувало со

брод или чамецот на моторен погон во моментот на сообраќајната незгода било под дејство на алкохол, дрога, наркотици.

Обврски на осигуреникот

Член 7

- (1) Осигуреникот е во обврска, според своите можности да му помогне на осигурувачот во утврдување на одговорноста. Од тој аспект е должен да даде вистинити и целосни податоци за настанувањето на штетниот настан.
- (2) Доколку против осигуреникот или лицето за кое тој одговара е поднесено оштетно побарување, поднесена тужба за надомест на штета или пак е поднесен предлог за обезбедување на докази, во обврска е, без одлагање за тоа да го извести осигурувачот и да му ги достави сите документи кои ги содржи соодветното барање.
- (3) Осигуреникот е во обврска водењето на парницата да му го препушти на осигурувачот.
- (4) Осигуреникот е во обврска оштетните побарувања, истакнати против него, да му ги препушти на осигурувачот. Осигуреникот нема право оштетните барања истакнати против него да ги одбие или да ги признае без согласност на осигурувачот.
- (5) Договорувачот на осигурувањето, односно осигуреникот е должен сите известувања кои ги доставува на осигурувачот писмено да ги потврди, а особено промена на името, називот и адресата.
- (6) Повреда на обврските од овој член ќе има за последица намалување на обврските на осигурувачот за толку колку што изнесува настанатата штета причинета подари таа повреда.

Обврски на осигурувачот

Член 8

- (1) Осигурувачот е должен во рок од 30 дена да ги подмири сите оправдани побарувања на оштетените лица за кои постои одговорност на осигуреникот, но најмногу до осигурената сума и да води грижа за заштита на осигуреникот од неосновани и претерани оштетни побарувања.
- (2) Ако осигурувачот ја повреди оваа обврска, должен е на осигуреникот да му ја надомести претрпената штета.
- (3) Осигурувачот е овластен, во име на осигуреникот, да дава изјави, кои според неговото мислење се потребни заради надомест на штетата или поради заштита од неосновани и преголеми барања.
- (4) Трошоците за одбрана на осигуреникот во казнената постапка, ги надоместува осигурувачот, само во случај кога пристанал да ангажира бранител т.е. се согласил за надоместување на тие трошоци.
- (5) Трошоците од граѓанската постапка, осигурувачот ги надоместува доколку постапката ја водел осигуреникот во согласност со осигурувачот и доколку осигуреникот бил застапуван од лице што го одредил осигурувачот. Овие трошоци се надоместуваат во полн износ, независно од висината на сумата на осигурување.

Територијална важност на осигурувањето

Член 9

- (1) Осигурителното покритие се однесува на пловење по внатрешни води на територијата на Република Македонија, ако поинаку не е договорено во полисата.

Почеток и престанок на осигурителното покритие

Член 10

- (1) Обврската на осигурувачот од договорот за осигување започнува по истекот на дваесет и четвртиот час од денот кој во полисата за осигурување е наведен како почеток на осигурувањето, ако до тој ден е платена премијата, односно по истекот на дваесет и четвртиот час од денот кога е платена премијата, доколку не е поинаку договорено.
- (2) Обврската на осигурувачот престанува по истекот на дваесет и четвртиот час од денот кој во полисата за осигурување е наведен како ден на истек на осигурувањето.

Регрес на осигурувачот

Член 11

- (1) Во сите случаи кога осигуреникот го изгубил правото од осигурување, осигурувачот по извршената исплата на оштетеното лице, се стекнува со право на регрес спрема лицето одговорно за штетата и тоа, за исплатениот износ нанадоместокот каматата и трошоците.

Утврдување и плаќање на премијата за осигурување

Член 12

- (1) Осигурувачот, со Тарифата на премии усвоена од Управниот одбор, ја утврдува бруто премијата за осигурување на сопствениците, односно корисниците на бродови и чамци на моторен погон за штети предизвикани од трети лица.
- (2) Првата или еднократната премија, договорувачот, односно осигуреникот ја плаќа при примањето на полисата за секој осигурителен период, доколку поинаку не е договорено.

Враќање на премијата за осигурување

Член 13

- (1) Во случај на уништување или одјавување на бродот или чамецот на моторен погон, осигурувачот е во обврска, на барање на договорувачот, да му го врати неискористениот дел од премијата за осигурување, намален за трошоците за спроведување на осигурувањето и тоа, од денот на приемот на барањето за откажување на осигурувањето, ако до тогаш не се остварил осигурен случај.
- (2) При пресметување на неискористениот дел од премијата според претходниот став, се применува премискиот систем Про рата темпорис.

Промена на сопственикот на бродот на моторен погон

Член 14

Ако за време на траењето на осигурувањето се промени сопственикот, односно корисникот на бродот или чамецот на моторен погон, премијата за осигурување за неискористеното време му се враќа на осигуреникот, а новиот сопственик т.е. осигуреник, треба да склучи нов договор за осигурување за период од една година и ќе плати премија за осигурување според новиот договор.

Плаќање на премија и последици од неплаќање

Член 15

- (1) Договорачот ја плаќа премијата одеднаш, ако поинаку не се договори.
- (2) Ако е договорено плаќање на премијата на рати, Договорачот ја плаќа првата рата во моментот на склучување на договорот за осигурување, најдоцна до 15 дена.
- (3) Во случај на штета, сите рати на премијата доспеваат за наплата и се одбиваат од штетите при исплатата.
- (4) Кроација Осигурување е овластена сите доспеани неплатени рати на премијата да му ги одбие на осигуреникот при исплатата на штета.
- (5) Кроација Осигурување има право да пресмета и наплати законска казнена камата на сите доспеани, а неплатени износи согласно полисата/анексот за плаќање и овие Посебни услови, сметајќи од денот на паѓање во задоцнување до денот на целосна исплата.
- (6) Кроација Осигурување го задржува своето право за раскинување на договорот за осигурување поради неплаќање на премија, а согласно член 969 од Законот за облигациони односи.

Решавање приговори, постапка на вонсудско решавање спорови, надлежен суд во случај на решавање на спор, упатување на Агенцијата за супервизија на осигурување, како надлежен орган за супервизија на друштвото

Член 16

- (1) Доколку договорачот, осигуреникот или корисникот на осигурувањето не се задоволни од првостепената одлука на Осигурувачот, имаат право да поднесат приговор во рок од 8 дена до Комисијата на осигурувачот која одлучува по приговори. Приговорот може да му се упати на осигурувачот на адресата на Кроација Осигурување или во просториите на Кроација Осигурување.
- (2) Приговорот треба да содржи:
 - име и презиме и адреса на подносителот на приговорот кој е физичко лице или на неговиот законски застапник, односно фирма, седиште и име и презиме на одговорното лице на подносителот на приговорот кој е правно лице;
 - причини за приговорот и барања на подносителот на приговорот;
 - докази со кои се потврдуваат наводите од приговорот кога е можно тие да се приложат, а може да содржи и исправи кои не биле

разгледувани во постапката во која е донесена одлуката поради која се поднесува приговорот како и предлози за изведување докази;

- датум на поднесување на приговорот и потпис на подносителот на приговорот односно лицето кое го застапува;
 - полномошно за застапување, кога приговорот е поднесен преку полномошник.
- (3) Друштвото е должно во писмена форма да одговори на приговорот во законски предвидениот рок.
 - (4) Договорачот, осигуреникот или корисникот на осигурувањето можат да достават жалба за работењето на осигурувачот до Агенцијата за супервизија на осигурувањето (ACO), како орган надлежен за супервизија на друштвата за осигурување.
 - (5) Во случај на спор, договорачот, осигуреникот или корисникот на осигурувањето ќе се обидат спорот да го решат спогодбено, а доколку во тоа не успеат, надлежен е стварно надлежниот суд во местото на седиштето на осигурувачот.

Измена на назив и адреса на осигуреник/договорувач

Член 17

- (1) Во случај на промена на адресата/седиштето или називот/името или презимето на договорачот односно осигуреникот, истиот е должен веднаш, но не подоцна од 3 дена од денот на промената, за истото писмено да го извести друштвото за осигурување.
- (2) Во спротивно, сите писмена кои ќе се пратат на адресата која му е последна позната на друштвото за осигурување ќе се сметаат за уредно пратени.

Рок за исплата на штета и заложни права

Член 18

- (1) Кога ќе се случи осигуран ризик, осигурувачот е должен да исплати надокнада во рок од 14 (четиринаесет) дена, сметајќи од денот кога осигурувачот добил известување дека се случил осигурен ризик.
Ако за утврдување на обврската на осигурувачот е потребно извесно време, овој рок почнува да тече од денот кога е утврдено дека постои негова обврска за исплата.
- (2) По истекување на 14 (четиринаесет) дена од пријавата на штетата доколку не е утврдено обврската на осигурувачот за исплата, осигурувачот е должен на барање на овластено лице да исплати сума на неспорен дел на својата обврска на име аконтација.
- (3) По настапувањето на осигурениот случај, заложните права и другите права што порано постоеле над осигурениот предмет, го имаат за предмет надоместот што се должи, како во случај на осигурување на сопствен предмет, така и во случај на осигурување на туѓи предмети поради обврската за нивното чување и враќање, па друштвото за осигурување не може да му го исплати надоместот на осигуреникот без согласност од носителите на тие права. Овие лица можат да бараат

непосредно од друштвото за осигурување, во границите на сумата на осигурувањето и според законскиот ред, да им ги исплати нивните побарувања. Меѓутоа, ако во моментот на исплатата друштвото за осигурување не знаело ниту можело да знае за тие права, извршената исплата на надоместот на осигуреникот останува полноважна.

Начин на поднесување на приговор, односно жалба против работењето на друштвото за осигурување

Член 19

- (1) Во случај кога осигуреникот, односно корисникот на осигурувањето смета дека друштвото за осигурување не се придржува кон одредбите од договорот за осигурување, истиот може да достави претставка до:
1. Организационата единица надлежна за решавање на спорови меѓу договорни страни во рамките на друштвото за осигурување (комисија за постапување по преставки).
 2. Службата за внатрешна ревизија во друштвото за осигурување.
 3. Организацијата за заштита на потрошувачи и
 4. Агенцијата за супервизија на осигурување.

Друштвото за осигурување преку воспоставен систем и интерни процедури одлучува по поднесените преставки во рок од 30 дена од денот на поднесување на преставката.

Друштвото води регистар на доставени и решени преставки и за истите во законските рокови е должно да ја известува Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

Форма на договор, измени, заштита на личните податоци

Член 20

- (1) Договорот за осигурување како и сите негови дополнувања и измени се полноважни само ако се склучени во писмена форма. Сите известувања и изјави кои се даваат во врска со одредбите од договорот за осигурување мора да бидат дадени во писмена форма.
- (2) КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ се обврзува дека ќе ја чува приватноста на своите клиенти. Собираме само нужни, основни податоци за купувачите/корисниците со цел склучување договор за осигурување, а ги обработуваме за маркетиншки цели само доколку поседуваме соодветна согласност. Се обврзуваме да обезбедиме заштита на личните податоци на сите свои клиенти, кои ќе им ги препраќаме на надлежните органи согласно позитивните прописи. Сите податоци за клиентите се чуваат строго и достапни им се само на вработените на кои тие податоци им се нужни за вршење на работата. Сите вработени на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ и деловните партнери се одговорни за почитување на начелото на заштита на приватноста.

Упатување на други услови, потврда за примање на условите и др.

Член 21

- (1) На односите кои произлегуваат од договорот за осигурување, а не се уредени со овие услови или

полисата за осигурување, се применуваат одредбите од Условите за осигурување од пожар и некои други ризици, Општите услови за осигурување на имоти, Законот за облигациони односи и останатите важечки прописи на Република Северна Македонија.

- (2) Договорачот на осигурување/осигуреникот со потписот на понудата/полисата изречно потврдува дека пред склучувањето на договорот за осигурување е писмено известен од осигурувачот за сите податоци согласно одредбите од член 49-51 од Законот за супервизија на осигурувањето.

Стапување на сила

Член 22

- (1) Овие услови влегуваат во сила со денот на донесување, а се применуваат на дог оворите за осигурување склучени по 01.01.2021 година.

Претседател на Одбор на директори
Роберт Вучковиќ